

Sport og idrett – komplette vanningsløsninger for norske idrettsanlegg

Kort oversikt

Norge har et mangfold av idrettsanlegg – fra motocrossbaner og fotballanlegg til golfbaner i alle landets fylker. Felles for dem er behovet for driftssikre, effektive og tilpassede vanningsystemer som tåler norsk klima og høyt aktivitetsnivå. Som leverandør av komplette vanningsanlegg tilbyr vi løsninger som dekker alle typer baner, uansett størrelse, underlag og bruksmønster.

Motocrossbaner (MX)

Norge har nærmere 200 motorsportanlegg, hvorav en stor andel inkluderer motocrossbaner. Disse banene stiller helt egne krav til vanningsystemer – både for sikkerhet, støvdemping og banekvalitet.

Utfordringer på MX-baner

- Store mengder støv ved tørre forhold
- Varierende underlag (jord, sand, grus)
- Lange banetraséer med krevende topografi
- Behov for jevn fuktighet for å sikre godt grep og redusere slitasje

Våre løsninger for MX-baner

- Høyytelses vannkanoner for store flater og lange kastelengder, eller mange mindre spredere, (hvis tidsaspektet ikke nødvendigvis spiller så stor rolle) fordelt på flere soner som gir mindre vannforbruk.
- Robuste rør- og pumpeanlegg tilpasset krevende terreng
- Automatiserte styringssystemer for jevn og kontrollert vanning
- Mobile vanningsløsninger for midlertidige eller sesongbaserte baner

Resultatet er en tryggere, mer forutsigbar og mer holdbar bane – uansett vær.

Motocrossbaner i Norge – anleggsstruktur, krav og vanningsbehov

Motocrossbaner er en sentral del av motorsportens anleggsportefølje i Norge. Ifølge Norges Motorsportforbund (NMF) finnes det nærmere 200 motorsportanlegg i landet, og en betydelig andel av disse inkluderer baner for motocross og andre offroad-grener. Disse anleggene består ikke bare av selve løypen, men av et helt system av fasiliteter som må fungere sammen for å sikre trygg og effektiv drift.

MX-baner som del av motorsportens anleggsstruktur

NMF definerer et motorsportanlegg som alle fasiliteter rundt banen, inkludert:

- klubbhus
- depot
- tekniske områder
- sikkerhetssoner
- banetrasé eller løype

Dette betyr at en MX-bane ikke kan sees isolert – den er en del av et større anlegg som må planlegges, godkjennes og driftes helhetlig.

Permanente og midlertidige baner

NMF beskriver at de fleste motorsportanlegg i Norge er permanente, men at det også finnes baner som kun brukes i begrensede perioder .

Dette påvirker hvordan vanningsystemer bør bygges:

- Permanente MX-baner → fast rørnett, høy kapasitet, automatisering, vannkanoner, faste uttak
- Midlertidige eller sesongbaserte baner → mobile vanningsløsninger, fleksible slanger, transportable pumper

Dette skillet er viktig for baneanvarlige, fordi investeringene og driftsbehovet er helt forskjellig.

Anleggstyper og relevans for MX-baner

NMF lister flere typer motorsportanlegg, blant annet:

- nasjonalanlegg
- flerbruksanlegg
- kombinasjonsanlegg
- spesialområder (enduro, iskjøring, speedway, roadracing)

MX-baner inngår ofte i flerbruksanlegg, der flere grener deler samme område. Dette stiller ekstra krav til vanningsystemet:

- det må kunne dekke store arealer
- det må tåle høy belastning
- det må være fleksibelt nok til å håndtere ulike banetyper

Krav og godkjennelsesprosedyrer

NMF stiller tydelige krav til alle motorsportbaner, inkludert MX. Disse kravene er basert på internasjonale standarder og omfatter:

- sikkerhetssoner
- løypeutforming
- miljøhensyn
- tekniske krav
- drift og vedlikehold

Baner må godkjennes gjennom en formell prosedyre, der NMF-utnevnte inspektører gjennomfører baneinspeksjoner.

For vanningsystemer betyr dette:

- de må være trygge å bruke under drift
- de må ikke skape hindringer eller farlige situasjoner
- de må bidra til å redusere støv og forbedre sikkerhet
- de må være plassert slik at de ikke påvirker løypens sikkerhetssoner

Golfbaner

Golfbaner er blant de mest vanningsintensive idrettsanleggene i Norge. Med baner åpne i 14 av 15 fylker, og store variasjoner i klima og topografi, kreves presise og energieffektive vanningsystemer.

Kritiske områder som krever presis vanning

- Greener – krever millimeterpresisjon og jevn fuktighet
- Tee-områder – høy slitasje og behov for rask restitusjon
- Fairways – store flater med varierende sol- og vindeksponering
- Rough og landskapsområder – behov for fleksibel vannmengde

Våre løsninger for golfbaner

- Sektorbaserte pop-up anlegg med individuell styring
- Fuktighetssensorer og værstasjoner for optimal vannbruk
- Lavtrykks- og energisparende systemer for store flater
- Integreerte styringssystemer som gir greenkeeper full kontroll

Dette gir en grønnere, mer robust bane – og lavere driftskostnader.

Golfbaner – etablering, drift og vanningsbehov

Golfbaner er komplekse anlegg som krever nøye planlegging, riktig oppbygging og kontinuerlig skjøtsel. I dokumentet “Bygging av enkle golfbaner” beskriver Norges Golfforbund hvordan klubber kan etablere rimelige, funksjonelle og driftssikre baner som samtidig oppfyller krav til spillbarhet og sikkerhet. For baneanvarlige er vanningsystemet et av de viktigste verktøyene for å sikre stabil kvalitet gjennom hele sesongen.

Hva kjennetegner enkle golfbaner?

NGF definerer “enkle baner” som anlegg som skal kunne drives innenfor rammene av landbruket, med midlertidig godkjenning og mulighet for tilbakeføring til jordbruksdrift. Dette betyr:

- begrenset budsjett
- bruk av stedeagne masser
- fokus på funksjon fremfor estetikk
- enkel drift og vedlikehold
- prioritering av tiltak som gir størst effekt

Selv om banene er enklere, er kravene til spillekvalitet, sikkerhet og drenering fortsatt høye.

Banens hovedområder og deres vanningsbehov

Dokumentet går grundig gjennom alle banens elementer. Her er en oversikt over hva som er viktig – og hvordan vanning spiller inn.

1. Greener – banens mest vanningskritiske område

Greener krever:

- jevn fuktighet for god spiring og vekst
- god drenering for å unngå stående vann
- lys, luft og riktig vekstmedium

NGF understreker at frøet må ha jevn fuktighet under etablering for å lykkes . Dette gjør vanning helt avgjørende.

Hvordan vanningsystemer hjelper:

- presisjonsstyrte sprinklere gir jevn dekning
- sensorer sikrer riktig fuktighet uten overvanning
- automatiske programmer gjør det mulig å vanne om natten
- jevn fuktighet gir sterkere røtter og bedre vinteroverlevelse

2. Utslagssteder (tees)

Tees kan være:

- matteutslag (vanligst på enkle baner)
- gressutslag (mer krevende å vedlikeholde)

Gressutslag krever:

- god lys- og lufttilgang
- jevn fuktighet for å tåle slitasje
- riktig vekstmedium og fall på 1 % bakover

Hvordan vanningsystemer hjelper:

- punktvanning for små flater
- jevn fuktighet for å redusere tørre flekker
- rask restitusjon etter slitasje

3. Fairways

Fairways kan være:

- tidligere eng/beite
- nyetablerte områder

NGF beskriver at fairways ofte etableres ved å klippe ned eksisterende vegetasjon eller ved ny såing med engrapp og rødsvingel.

Vanningsbehov:

- jevn fuktighet for etablering
- dypvanning for rotutvikling
- redusert tørkestress i perioder med høy belastning

Hvordan vanningsystemer hjelper:

- sektoriserte sprinklere dekker store flater
- lavtrykksanlegg reduserer energibruk
- automatikk sikrer jevn fuktighet uten manuell innsats

4. Rough og semirough

Rough skal være spillbar og ikke for tett, slik at ballen kan finnes. Vanning er mindre kritisk, men viktig ved etablering.

Hvordan vanningsystemer hjelper:

- fleksibel vanning ved behov
- redusert risiko for tørre, harde områder

5. Bunkere og treningsområder

Selv om bunkere ikke vannes direkte, påvirker vanningsystemet:

- sandens stabilitet
- erosjon rundt bunkerkanter
- vegetasjonen rundt bunkere

Driving range og treningsområder krever:

- jevn fuktighet for gressflater
- punktvanning for utslagsmatter og gressutslag

Drenering og vanning – to sider av samme sak

NGF legger stor vekt på drenering som en av de viktigste faktorene for en vellykket golfbane. God drenering gir:

- raskere opptørking
- mindre risiko for isbrann
- bedre rotutvikling
- mindre behov for vanning på sikt

Et vanningssystem må derfor:

- tilpasses dreneringsplanen
- unngå overvanning
- bidra til jevn fuktighet uten å mette jorda

Skjøtsel og vedlikehold – vann som nøkkelverktøy

I kapitlene om skjøtsel beskriver NGF hvordan klipping, gjødsling, dressing, lufting og ettersåing henger tett sammen med vanningsbehovet.

Vanning påvirker:

- klippehøyder og klippefrekvens
- gjødselopptak
- behov for dressing
- risiko for fillag
- etablering av nytt gress

Et moderne vanningssystem gjør det mulig å:

- styre fuktighet etter vær og vekstforhold
- redusere stress på gresset
- sikre jevn kvalitet gjennom hele sesongen

Hvordan våre vanningsystemer støtter golfbanens drift

1. Presisjonsvanning for greener

- Individuell styring av hver sprinkler
- Sensorbasert fuktighetskontroll
- Optimal vannmengde for vekst og spillbarhet

2. Effektiv dekning av fairways

- Lavtrykksanlegg for store flater
- Jevn dekning uten tørre soner
- Redusert energiforbruk

3. Automatisering og fjernstyring

- Nattvanning
- Sesongprogrammer
- Full kontroll via app

4. Bedre ressursbruk

- Mindre vannforbruk
- Mindre manuell innsats
- Lengre levetid på gressflater

Fotballanlegg

Fotballbaner finnes i mange varianter: kunstgress, naturgress, ballbinger, fotballhaller og skolebaner. Hver type stiller ulike krav til vanning.

Behov på ulike banetyper

- Naturgress – krever jevn og dyp vanning for rotutvikling
- Kunstgress – trenger vanning for kjøling, støvdemping og spillkomfort
- Fotballhaller – krever kontrollert fuktighet for å redusere støv og statisk elektrisitet
- Ballbinger – punktvanning for støvdemping og vedlikehold

Våre løsninger for fotballanlegg

- Nedfellbare banesprinklere for 11-er, 7-er og 5-er baner
- Automatiske systemer som tilpasser seg vær og bruksmønster
- Høy kapasitet for rask vanning i pauser og mellom kamper
- Løsninger for både kunstgress og naturgress

Dette sikrer optimal spilleflate, lengre levetid og lavere vedlikeholdskostnader.

Fotballanlegg i Norge – struktur, drift og vanningsbehov

Fotball er Norges største idrett, og fotballanlegg finnes i alle størrelser og varianter. Siden omfatter alt fra små nærmiljøbaner til fullskala stadioner, fotballhaller og kunstgressanlegg. Felles for alle er at de må være godt tilrettelagt for høy aktivitet, variert bruk og et klima som stiller store krav til vedlikehold.

Banetyper og dimensjoner

Ifølge Gode Idrettsanlegg finnes det flere standardiserte banestørrelser, blant annet:

- 11-er: 60–68 × 100–105 m
- 9-er: 48–50 × 60–72 m
- 7-er: 40 × 60 m
- 5-er: 20 × 40 m
- 3-er: 10 × 15 m
- Futsal: 25–42 × 16–25 m

Dette viser hvor variert anleggsporføljen er — og hvor ulikt vanningsbehovet kan være.

Ulike typer fotballanlegg og deres særskilte behov

1. Gressbaner

Gressbaner skal ha en jevn og tett gressflate med god drenering . De tåler begrenset bruk i Norge og krever derfor:

- jevn fuktighet for rotutvikling
- dypvanning for å tåle slitasje
- kontrollert vannmengde for å unngå sykdom og myke flater

Hvordan vanningsystemer hjelper:

- Individuelt styrte sprinklere gir presis vanning
- Automatiske programmer sikrer jevn fuktighet gjennom sesongen
- Sensorer kan redusere vannforbruk og forbedre banekvaliteten

Ulike typer fotballanlegg og deres særskilte behov

2. Kunstgressbaner

Kunstgress har eksplodert i bruk siden 2000-tallet og gir lengre brukstid og mer aktivitet. Samtidig har miljøkravene økt, spesielt knyttet til granulat.

Kunstgress krever vanning for:

- kjøling på varme dager
- bedre spillekomfort
- støvdemping
- redusert statisk elektrisitet

Hvordan vanningsystemer hjelper:

- Rask vanning før kamp og trening
- Jevn kjøling av hele banen
- Redusert slitasje på kunstgressfibrene
- Mindre belastning på ledd
- Mindre friksjon mellom underlag og ball (mer naturlig sammenlignet med naturgress)
- Mindre friksjon mellom underlag og spiller (prøv sklitakning på tørt kunstgress).

FOOTBALL

Ulike typer fotballanlegg og deres særskilte behov

3. Fotballhaller

Fotballhaller har kunstgress som spilleflate og brukes året rundt. For å få spillemidler må hallen være isolert slik at temperaturen ikke faller under 12 °C.

Vanningsbehov i haller:

- kontrollert fuktighet for å redusere støv
- kjøling av kunstgress ved høy belastning
- jevn fuktighet for å unngå statisk elektrisitet

Hvordan vanningsystemer hjelper:

- Integreerte systemer som ikke påvirker hallens drift
- Lavt støynivå og presis styring
- Mulighet for nattvanning uten bemanning

Ulike typer fotballanlegg og deres særskilte behov

4. Ballbinger og nærmiljøbaner

Ballbinger brukes intensivt av barn og unge, ofte på skoler og i nærmiljøer. Underlaget kan være kunstgress, grus eller fast dekke.

Vanningsbehov:

- støvdemping
- kjøling av kunstgress
- punktvanning i små områder

Hvordan vanningssystemer hjelper:

- Kompakte systemer med lavt vannforbruk
- Automatisk styring som ikke krever driftspersonell
- Løsninger som tåler høy slitasje og hærverk

Driftsutfordringer som vanningsystemer løser

Basert på NFFs anleggsplan og veiledere, er følgende utfordringer gjennomgående:

1. Økt banekapasitet

NFF peker på at mange steder i landet har for lite anleggskapasitet. Riktig vanning gir:

- raskere restitusjon av gress
- bedre spilleflate
- lengre levetid på kunstgress

2. Vinterdrift

NFF ønsker flere anlegg som kan brukes om vinteren. Vanningssystemer, hvis det er prosjektert for det, bidrar til å:

- Legge is på banen

3. Miljøkrav

NFF understreker at drift og rehabilitering skal være miljømessig forsvarlig. Moderne vanningsystemer:

- reduserer vannforbruk
- hindrer erosjon og avrenning
- bidrar til å holde granulat på banen

4. Vedlikehold og levetid

God vanning gir:

- sterkere gress
- mindre slitasje på kunstgress
- bedre spillekvalitet gjennom hele sesongen

Hvordan våre vanningsystemer gjør hverdagen enklere for baneanvarlige

Presisjonsstyring

- Individuell kontroll av hver sprinkler
- Justering etter vær, temperatur og bruk

Automatisering

- Programmer for nattvanning
- Sesongtilpassede vanningsplaner
- Fjernstyring via app

Høy kapasitet når det trengs

- Rask vanning mellom kamper
- Effektive løsninger for store flater

Lavere driftskostnader

- Mindre vannforbruk
- Mindre manuelt arbeid
- Lengre levetid på banen

Farena AS –

komplette idrettsanlegg fra grunnarbeid til ferdig bane

Farena AS fungerer som én koordinert partner for hele prosessen med å etablere moderne idrettsanlegg. Der mange aktører leverer enkeltkomponenter, tilbyr Farena en helhetlig modell der planlegging, leveranser, prosjektledelse og kvalitetssikring samles i én struktur. Dette gir trygghet for kommuner, idrettslag og entreprenører som ønsker forutsigbarhet, kvalitet og bærekraftige løsninger.

Farena dekker hele verdikjeden for idrettsanlegg – fra første idé til ferdig spilleklar bane. Dette inkluderer:

- **Prosjektering og rådgivning** — vurdering av grunnforhold, miljøkrav, energibehov og driftsøkonomi.
- **Grunnarbeid** — etablering av bærelag, drenering, fundamentering og terrengtilpasning utført av erfarne fagmiljøer.
- **Kunstgress og banedekker** — høykvalitets kunstgresssystemer med dokumentert levetid og minimal vedlikeholdsbelastning.
- **Undervarme** — komplette systemer som sikrer helårsdrift og stabile spilleforhold.
- **Vanningsanlegg** — presise og driftssikre løsninger som gir optimal overflate og redusert vannforbruk.
- **Energiløsninger** — smarte systemer som reduserer driftskostnader og støtter kommunale klimamål.
- **Miljørådgivning** — dokumentasjon, bærekraftsvurderinger og veiledning gjennom «det grønne skiftet» for kunstgressflater.
- **Finansiering og tilskudd** — bistand i søknadsprosesser og støtteordninger for å sikre gjennomførbare prosjekter.

Hvorfor én totalleverandør?

Når én aktør koordinerer alle fagområder, får prosjektet:

- Én kontaktperson som følger prosjektet fra start til slutt.
- Samordnet fremdrift, færre grensesnitt og mindre risiko for feil.
- Dokumenterte løsninger fra ledende leverandører innen hvert fagfelt.
- Forutsigbar økonomi gjennom helhetlige tilbud og tydelig prosjektstyring.
- Raskere gjennomføring fordi alle fagmiljøer jobber etter samme plan.

Hvilke typer anlegg kan Farena bygge?

Farena leverer komplette løsninger for:

- Fotballbaner (11'er, 7'er, 5'er)
- Kunstgressflater for skole og nærmiljø
- Multibaner og aktivitetsflater
- Isbaner og vinterløsninger
- Trening- og klubbfasiliteter
- Energi- og vanningsystemer tilpasset både små og store anlegg

Dette gjør Farena til en attraktiv partner for klubber som ønsker én ansvarlig aktør for hele anlegget – ikke bare kunstgresset eller undervarmen, men hele infrastrukturen rundt banen.

Showroom i Moss – beslutningsstøtte i praksis

**Farena tilbyr et omfattende showroom i Moss der
innkjøpere, klubber og kommuner kan:**

- Se komplette systemer og produkter i full skala
- Møte enkeltleverandører eller få en helhetlig gjennomgang
- Sammenligne løsninger og kvalitet før beslutning
- Få faglige råd direkte fra spesialister

Dette gir et unikt grunnlag for å ta riktige valg tidlig i prosjektet.

Bærekraft og dokumentasjon

**Farena legger stor vekt på miljøvennlige løsninger, spesielt
knyttet til kunstgressflater. Dette inkluderer:**

- Reduksjon av mikroplast
- Energieffektive systemer
- Dokumentasjon for støtteordninger
- Rådgivning for fremtidige krav og standarder

Kontakt og samarbeid

Farena AS Dillingtoppen 15, 1570 Dilling

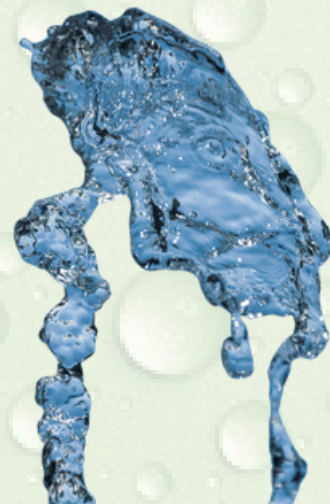
Telefon: (+47) 911 62 509 E-post: hei@farena.no

Hvorfor velge oss som leverandør?

Komplette systemer fra A til Å

- Prosjektering
- Dimensjonering
- Leveranse av rør, pumper, ventiler og styring
- Installasjonsveiledning
- Service og reservedeler

Tilpasset norsk klima

Våre løsninger er utviklet for å tåle frost, store nedbørsmengder og varierende sesonger.

Erfaring fra alle typer idrettsanlegg

Vi leverer til:

- MX-baner
- Golfbaner
- Fotballbaner
- Idrettsparker
- Skoleanlegg
- Kommunale idrettsområder mm.

